

ἀνέμων, τῶν κεραυνῶν, καὶ ἄλλων φυσικῶν στειχείων, ἀλλ' οἱ σεισμοὶ εἶναι ὡς αἰνίγμα δυσδιάλυτον ἢ ἄλυτον καὶ εἰς αὐτοὺς, εἶναι μυστήριον καὶ οἱ σοφοὶ τρέμουσι πρὸς τὴν δόνησιν τῆς γῆς, ὡς ὁ ἔσχατος ἰδιώτης. Μολταῦτα ἐὰν πιστεύσωμεν εἰς ὅσα περὶ σεισμῶν λέγουσιν ἐκεῖνοι, ὁ ἀὴρ καὶ οἱ ἀτμοὶ εἶναι τὰ ἰσχυρότερα αὐτῶν αἷτια, γεννῶντες δονισμούς καὶ ἐκρήξεις, ἕνεκα τῆς ὑπὸ τῆς θερμότητος ἐκστάσεως καὶ διαστολῆς αὐτῶν, ἐγκλειστων ὄντων εἰς ὑπόγεια ἄντρα,

Ὡς προἰσχυροὶ πολλὰκις τῶν σεισμῶν εἶναι αἱ ὑλακαὶ τῶν κυνῶν τὰ κακκαρίσματα τῶν ὀρνίθων, αἰσθανομένων αὐτοὺς ὀλίγων πρότερον ἐκ τοῦ ὑπογείου κρότου, ὅστις προημνύει τὴν ἔλευσίν των.

Τῶν καταστρεπτικῶν ἀποτελεσμάτων τῶν σεισμῶν ἀναφέρονται εἰς ἰδιαιτέρας πραγματείας πολλὰ παραδείγματα, τῶν ὁποίων καὶ ἐνταῦθα ἀναφέρονται ὀλίγα·

Τῷ 1822, Αὐγούστου 13 ἐγένετο τόσος μέγας σεισμός ἐν Συρίᾳ, ὥστε κατρηπιώθη πολὺ μέρος τῆς ἀξιολόγου πόλεως τοῦ Χαλεπίου, καὶ συγχρόνως ἐθανατώθησαν 25, 000 ἄνθρωποι! ὅμοιος καταστρεπτικὸς σεισμός συνέβη αὐτόθι καὶ τῷ 1755, διαρκέσας ἐξ ὀλοκλήρου μῆνας.

Τῷ 1812, μαρτίου 26 εἰς τὸ Καρακκᾶς ἠφανίσθησαν ἀπὸ σεισμοῦ 30,000 πόλεις, ὑπὸ τὰ ἐρείπια τῶν ὁποίων ἐτάφησαν ὑπὲρ τῆς 80,000 ἀνθρώπων!

Σεισμὸν οὐχ ἦν καταστρεπτικὸν προσφάτως γενόμενον εἰς ὄχι μεγάλην ἀπὸ τῆς Σμύρνης ἀπόστασιν — εἰς Μάκρην —, ἰδοὺ πῶς περιγράφει αὐτόπτης συμπολίτης Σμυρναῖος Κύριος ὁ Παναγιώτης Περικλῆς γράφων πρὸς τὸν ἐνταῦθα μεγαλέμπορον Κύριον Σ. Κωνσταντιῶφ·

« Τῇ 19· Φεβρ. 1851 1, ὥρα Μ· Μ· ῥ »

Ἐπὶ τοῦ Αὐστριακοῦ πλοίου Ἰσιδωρος.

Τὴν 6/18 τούτου, ἡμέραν Παρασκευὴν, ὥραν 4, 58 λεπτὰ Μ. Μ. ἐνῶ ἤμεθα εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Κ. Βιλιώτου μετὰ τοῦ Κ. Γόφου, ἠσθάνθημεν σεισμὸν δυνατὸν μὲν ἀλλ' ἐν ἀκαρεῖ παύσαντα. Εὐθὺς ὁμοίως ἡμεῖς ἐξήλωμεν εἰς τὴν αὐλήν, καὶ παρετηρήσαμεν πρὸς τὸ μέρος τῆς θαλάσσης μεγίστην ταραχὴν. Ἀμέσως τότε ἤρχισεν δευτέρος σεισμός τρομερὸς, τοῦ ὁποῦ καὶ μόνη ἡ ἐνθύμησις μὲ κάμει νὰ φρίσσω τὸ πᾶν μᾶς ἐφαίνετο ἀναστρεφόμενον καὶ κινούμενον, ὡς ἐὰν ἦτο κρεμαστόν, καθὼς καὶ αὐτὴ ἡ οἰκία μας· Ἡθέλησαμεν ἐξελεθῆναι εἰς τὸ φύγωμεν, ἀλλ' ἡ τοῦ γείτονος ἐπιπτε καὶ συγχρόνως ἡ ἰδικὴ μας ἠδ' ἀφίετο· ἐμέμονοι λοιπὸν μετὰ τὴν δύο ἐρείπιων κρεμάμενοι εἰς τὰ σχοινία τῆς σημαίας, καὶ κινούμενοι πρὸς τὴν θάλασσαν, ἦτις κατὰ τὴν τύχην δὲν εἶναι πολὺ βαθεῖα. Συγχρόνως κλυθμοὶ καὶ ὀδυρμοὶ ἤκούοντο εἰς ἕλον τὸ κατοικούμενον μέρος τῆς παραθαλασσίας, μεμιγμένοι μὲ τὸν κρότον τῶν κατακρημνιζομένων οἰκιῶν καὶ μαγαζίων, καὶ ἐνόμιζες ὅτι ὁ Ἄδης ἠνοίγετο διὰ νὰ μᾶς καταπῆ ζῶντας Ἡθάλασσα πρὸς, περισσύτεραν δυστυχίαν ὑψύτου ἐπαίσθητῶς, καὶ κατεπλημύρησεν ὅλην τὴν ἀκτὴν, τῆς ὁποίας μέρος ἐβυθίσθη μέχρις ἐνὸς καὶ ἡμίσεος πήχους. Ἡ γῆ εἰς διάφορα μέρη διεβράγη, καὶ ἐκάπνιζεν ὀσμὴν θείου. ἔντοσούτῳ εἶχε φθάσει ἡ λέμβος τοῦ πλοίου τοῦ Κ. Γόφου

βικ, καὶ μᾶς παρέλαβε πραγματικῶς ἡμιθανεῖς, ἴσφου ὡς ἐκθαύματο, ἐσώθημεν, ἐκθήψαντες ἀπὸ τῶν ἐρείπιων τὴν μικρὰν θυγατέρα τοῦ Κ. Βιλιώτου, ἡτις σήμερον εὐρίσκειται καλῆτερον. Ἡ Μάκρη ἠρημώθη ὅλη σχεδόν. Τὰ μαγαζεῖα ἐκρημνίσθησαν. Τρεῖς ἄνθρωποι ἐθανατώθησαν δύο ἄνδρες, εἰς Τούρκος καὶ εἰς Χριστιανός, καὶ μία γυνὴ, πολλοὶ δὲ κατεπληγώθησαν. Εἰς τὴν Μάκρην μάλιστα εἶναι 4 ἢ 5 οἰκογένειαι αἱ ὁποῖαι ἠφανίσθησαν· οἱ λοιποὶ εἶναι ἀπὸ μιᾶς πλησιχώρου κώμης, ἔχοντες ἐνταῦθα τὰ μαγαζεῖα των, τὰ ὁποῖα ὅλα εἶναι ἠρειπωμένα· ὅλος ὁ κόσμος εἶναι ἐντὸς τῶν πλοίων. Ψυχὴ δὲν μένει ἐσπέρας ἐν τῇ πόλει. τὴν ἡμέραν ἐξέρχονται τι νείε εἰς τὴν ξηρὰν, καὶ ἀμα αἰσθανθῶσι τὸν σεισμόν, ῥίπτονται εἰς τὴν θάλασσαν. τὰ περίξ μέχρι 10 ὥρῶν ἀποστάσεως, ἔχομεν εἰδήσεις, ὅτι ἠφανίσθησαν, καὶ πληθὸς ἀνθρώπων ἐθανατώθησαν. Οἱ σεισμοὶ ἐξακολουθοῦν, καὶ εἰς πᾶν τέταρτον τῆς ὥρας τοὺς αἰσθανόμεθα, πότε μὲν ἀσθενεῖς πότε δὲ δυνατοὶς κλπ·

Τοιαῦτα εἶναι τὰ φικώδη ἀποτελέσματα τοῦ σεισμοῦ. Πολλὰκις ἐκ τούτων σχηματίζονται νέου ποταμοὶ ὑπογείων ὑδάτων, πολλὰκις δὲ καταεὐθίζονται ἄλλοι, καὶ ξηραίνονται πηγαί, καὶ συνιστῶνται λίμναι νέαι, ἔλη, πηγαί κλπ·

Δεν ἐξαιρεῖται δὲ οὐδὲ ἡ θάλασσα ἀπὸ τοῦ σεισμοῦ. αὐτὴ μάλιστα ἐξωθεῖται καὶ κατακλύζει τόπους ὀλοκλήρους. οὕτω ὁ σεισμός τοῦ 1761 κατέκλυσε τὰ παράλια τῆς Σουηδίας, Ἀγγλίας, Ἰσπανίας, τὰς νήσους Ἀντίγουαν, Βέρβαδον, Μαρτινίκαν, κλπ. Οὕτω τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ Τάγου διὰ μιᾶς τρις ὑψώθησαν 30 πόδας, καὶ πάλιν τρεῖς ἀπεσύρθησαν ἐπὶ τοῦ σεισμοῦ τοῦ 1755. Πλοῖα πολλὰκις καταβυθίζονται, μικρὰ δὲ ὄντα ἐκσφενδονίζονται· ἄλλὰ καὶ γὰρ ὀλόκληροι γίνονται, καὶ νέαι πολλὰκις ἀναφαίνονται· οὕτω πλίσιον τῆς Σικελίας ὑψώθη νέα νῆσος τῷ 1831, καὶ ἦτις τὸ αὐτὸ ἔτος ἐγάθη. ἐκ τοιαύτης αἰτίας παρήχθησαν κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Πλινίου, τοῦ Στράβωνος καὶ τοῦ Πλουτάρχου, καὶ αἱ νῆσοι, Δίλος, Ρόδος, Ἄνδρος, Σαντορίνη, Μήλος καὶ πολλὰ ἄλλα. Ἡ Ρόδος λοιπὸν, ὡς καὶ ἡ πλίσιον ξηρὰ, ὅπου εἶναι ἡ Μάκρη, φαίνεται ὅτι ἔχουν ὑπὸ κάτω ἠφαιστεια, καὶ διὰ τοῦτο ὑπόκεινται εἰς σεισμούς. Ἡμεῖς δὲν τολμῶμεν νὰ εἰπωμέν τι περὶ τῶν ἐξ ὑποθαλασσίων ἐκρήξεων παραχθεῖσων γαιῶν. Αἰοτι « οὐδεὶς ἐγνώ νοῦν Κυρίου »· ἀναφέρομεν δὲ μόνον ὅτι ἡ Πανδώρα εἰς τὸ ΚΒ'. Φουλ. περὶ τῆς Θήρας καὶ Θηρασίας ὁμιλοῦσα λέγει· « Εἰς τὸ ὑποθαλασσίον ἠφαιστειὸν ὀρεῖλαι τὴν γέννησιν καὶ ἡ Θῆρα καὶ ἡ Θηρασία καὶ τὰ παρακείμενα νησιδία, καὶ τοῦτο εἶναι ἴσως πρωρισμαῖον νὰ τὰ καταπῆ πάλιν ποτὲ καθὼς τὰ ἐξέμακτον ! »

Παρατηρήθη δὲ ὅτι ὅπου ὑπάρχουσι ὑδάτων πηγαὶ ἢ ἠφαιστεια, ἐκεῖ καὶ οἱ σεισμοὶ εἶναι συχνότεροι.

ΣΤΕΝΟΓΡΑΦΙΑ.

Ἡ τέχνη τοῦ ἀκολουθεῖν τὸν λόγον διὰ γραφῆς δὲν εἶναι, ὡς τινες γενικῶς νομίζουσι, νέα εφεύρεσις. Οἱ Ἕλληνες μετεχειρίζοντο ὑπὸ τὸ ὄνομα σημειογραφία γραφῆν τινα, τῆς ὁποίας οἱ χαρακτηριστὲρες περιεγράφησαν

καὶ διεσώθησαν ὑπὸ τοῦ Πλουτάρχου. Πρῶτος δὲ ὁ Ξενοφῶν ὁ ἐπονομαζόμενος Ἀττικὴ Μέλισσα, μετεχειρίθη τὴν γραφὴν ταύτην ἵνα συλλέξῃ τοὺς λόγους τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ Σωκράτους.

Ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἡ τέχνη αὕτη μετέβη εἰς τὴν Ῥώμην, ὅπου καὶ μεγάλως ἐπροώδευσεν. Ὁ Κικέρων εἶχε μορφώσει πολλοὺς στενογράφους, τοὺς ὁποίους ἔθετεν εἰς διάφορα μέλη τῆς Συγκλήτου διὰ νὰ γράφωσι τὰ αὐτοσχεδιάσματά του, καὶ ἐκ τούτων στενογράφοις τούτους ὀφείλεται ἡ συντήρησις τοῦ λόγου τοῦ Κάτωνος καὶ τὴν συνωμοσίαν τοῦ Κατιλίνα. Ὁ Τύρων, εἰς τῶν ἀπελευθέρων καὶ φίλων τοῦ Κικέρωνος, κατέστη ἐμπειροτάτος εἰς τὴν στενογραφίαν μ' ὅλας τὰς ἐργασίας τοῦ ῥήτορος Σνέκα, ὅσις, καθ' ἃ λέγουσι, προσέθηκε πέντε χελιάδας σημεῖα εἰς τὰ τότε ἐν χρῆσει, ὁ Τύρων ἔδωκε τὸ ὄνομά του εἰς τὴν λατινικὴν στενογραφίαν. Ἡ Ῥωμαϊκὴ στενογραφία εἶναι γνωστὴ τὴν σήμερον ὑπὸ τὸ ὄνομα τυρωνικὰ σύμβολα.

Ὁ χριστιανισμὸς αἰσθανθεὶς ἅπασαν τὴν ἀξίαν τῆς τυρωνικῆς τέχνης, πειρᾶσθαι αὐτὴν, καὶ τὰ σύμβολα ταῦτα, τὰ ὄντα μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης κοσμικὰ, μετεχειρίσθησαν οἱ πρῶτοι πατέρες τῆς ἐκκλησίας, καὶ οὕτω μεταξὺ τῶν ἱερέων κατέστησαν ἰσχυρὸν ὄργανον πρὸς διάδοσιν τῆς νέας πίστεως. Ἀρκετὰ χειρόγραφα μὲ τυρωνικὰ σύμβολα χρονολογούμενα ἐκ τῶν πρώτων αἰώνων τῆς χριστιανικῆς ἐποχῆς, σώζονται εἰς τὴν βιβλικὴν τῶν Παρισίων Βιβλιοθήκην.

Τὰ ἔγγραφα τῆς ὑπάρξεως τῆς στενογραφίας ἀφανίζονται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ζοφώδους σκότους τοῦ Μεσαιῶνος. Μόνον δὲ ὑπὸ τοῦ πολυμαθοῦς Ἀββᾶ Γριθέμου γνωρίζομεν, ὅτι ἡ γραφὴ αὕτη κατ' ἀρχὰς παραδεχθεῖσα, ἐνθάρρυνθεῖσα πρὸς τῆς ἐκκλησίας, μετέπειτα σφοδρῶς ἤρχισε νὰ καταδιώκηται πρὸς αὐτὴν. Καὶ ἐπειδὴ ἐθεωρήθη ὡς ἔργον μαγείας, νεκρομαντείας, ἀπεκρούχθη. ὅσοι αὖ μετεχειρίζοντο αὐτὴν ἐξέπνεον πύλας ἐπὶ τῆς πυρᾶς. Ἀλλ' ἤδη, χάρις εἰς τὸν πολιτισμὸν, ἡ τέχνη αὕτη θαυμασιῶς ἐπροώδευσε καὶ προοδεύει ἐν Ἑβραϊκῇ.

Αἱ ἀνάγκαι ἐπινοοῦσι τὰς ἐφευρέσεις, λέγει παροιμία τις. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν πρῶτον μεταξὺ τῶν νεωτέρων ἐθνῶν ἀνεγεννήθη ἡ τέχνη αὕτη. Πλέον τῶν 100 συγγραμμάτων ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ 16^{ου} μῆχοι τοῦ τέλους τοῦ 17^{ου} αἰῶνος ἐξεδόθησαν ἐν αὐτῇ πραγματευόμενα περὶ τῆς στενογραφίας.

Βεβηγηδὸν ἡ στενογραφία τόσο ἐπέτυχεν, ὅσο δὲν ἠλπίζον οἱ νεότεροι. Εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ Πανεπιστήμια καὶ τὰ ἀνώτερα ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα τῆς Μεγάλης Βρετανίας εἰσήχθη ἡ τέχνη αὕτη. ἐπειδὴ παρετήρησαν, ὅτι οἱ φοιτηταὶ τῶν Πανεπιστημίων, οἱ δικηγόροι, οἱ θεολόγοι, οἱ συγγραφεῖς κτλ. ὠφελοῦντο πολὺ ἐκ τῆς τέχνης ταύτης.

Εἰς τὴν Γαλίαν περὶ τὸ 1681, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Λουδοβίκου Ι Δ', ἀναφρίσκειται σύγγραμμά τι

στενογραφίας, ἀλλὰ τὸ σύγγραμμα τοῦτο ἦτο μετὰ φρασίς ἐκ τοῦ Σχέλτωνος, συγγραφέως τῆς κληϊέρας Ἀγγλικῆς πραγματείας κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν.

Ἔτερα τινὰ δοκίμια, μεταξὺ τῶν ἄλλων δὲ ἡ ταχυγραφία τοῦ Θεβεναίου ἀνεφάνισαν εἰς τὴν Γαλίαν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἀλλὰ μικρὰς ἀξίας, καὶ οὕτως ἀπεδείχθησαν ἄχρηστα. Περὶ τὰ 1791 ἡ Ἀγγλικὴ θεωρία τοῦ Γαυλόρου μετεφράσθη εἰς τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν ἡ διαφορὰ ὅμως τοῦ μηχανισμοῦ τῶν δύο γλωσσῶν κατέστησεν ἥττον εὐτυχῆ τὴν θεωρίαν ταύτην ἀφ' ὅ,τι ἠλπίζον.

Εἰς δὲ τὴν Ἑλλάδα εὐκτατὸν ἐπὶ τέλους ἡ στενογραφία νὰ εἰσαχθῇ καὶ εἰς τὸν παράξιντα αὐτὴν τόπον.

Ε. Γ.

ΠΕΡΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ

ὑπο Α. Ι. Δ.

(συνέχειν ἴδε Φυλ. α΄.)

Ἐκμαν δὲ τοιαύτην ἐξομολόγησιν ἐνώπιον ὄλων τῶν ἀνθρώπων, «εἶμαι ἐγὼ πρῶτος τῶν ἀμαρτωλῶν (ἔλεγον ὁ Ἀπόστολος Παῦλος) καὶ ἀπομακρύνθητι ἀπ' ἐμοῦ, Κύριε, διότι εἶμαι ἀμαρτωλός.» καὶ πάλιν ὁ ἴδιος λέγει. «Οὐκ ἔστι διαστολή· πάντες γὰρ ἡμαρτον, καὶ στεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, δικαιοῦμενοι δωρεὰν τῆ αὐτοῦ χάριτι, διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, ὃν προέθετο ὁ Θεὸς ἰλαστήριον διὰ τῆς πίστεως ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι, εἰς ἐνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, διὰ τὴν πίσιν τῶν προηγνομένων ἀμαρτημάτων ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ Θεοῦ (Ῥωμ. 24—25—26).

Οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ ἐπίστευον καὶ ἔπραττον ὅ,τι οἱ ἀπόστολοι ἐδίδασκον. καὶ ἕτε τοὺς ἔλεγον «μετανοεῖτε» μετεόου, καὶ εἰρώτων αὐτοὺς ἐπιμόνωσ καὶ ἐν εὐλιχοῖναι «τί ποιήσωμεν ἵνα σωθῶμεν;» καὶ ἀφοῦ οἱ Ἀπόστολοι τοὺς ἐδίδασκον, ἐπέσεφρον οὗτοι. Οἱ Ἑβραῖοι, οἱ οἵτινες ἀπέδιδον εἰς τὰς ὑλικὰς τελετὰς τὴν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ λατρείαν, καὶ οἱ ἐθνικοὶ εἰς τὰ ἄφωνα τῶν εἰδώλων, τὸν ἀληθῆ Θεόν, ἀπεδέχοντο ἐν ἀγαλλιάσει τὴν διδασκαλίαν τῆς μετανοίας, ὑπακούοντες τοῖς Ἀποστόλοις καὶ παρερισκόμενοι εἰς τὴν κοινωνίαν τοῦ ἄρτου πρὸς ἀγιασμὸν τῶν μυστηρίων.

Πρὶν μετανοήσωσιν ἦσαν τῶντι ἀμαρτωλοὶ. Ἦσαν, λέγει ὁ Ἅγιος Παῦλος, ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύοντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ διάγοντες, στυγητοὶ, μισοῦντες ἀλλήλους (τι τ. γ' 3). καὶ τινες δ' αὐτῶν ἦσαν «πόρνοι, εἰδωλόλατραι, μαγιοὶ, μαλθακοὶ, κλέπται, πλεονέκται, μέθυσοι, λοιδοροὶ, ἀσπαγεσ., Ἄλλ' ἐπιστραφέντες, δὲν ἦσαν πλέον. «Καὶ ταῦτα τινες ἦτε. ἀλλ' ἀπελούσασθε, ἀλλὰ ἡγαθήσθητε, ἀλλ' ἐδικαιώθητε εἰς τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, καὶ ἐν τῷ Πνεύματι τοῦ Θεοῦ ἡμῶν [α' Κορινθ. στ'. 10. 11].

Πάλιν δὲ μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἔλεγον «μὴ συ-